

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 3079/15

לפני: כבוד המשנה לנשיאה א' רובינשטיין
כבוד השופט י' עמית
כבוד השופטת ע' ברון

העותרים: 1. עמותת עיר עמים
2. ד"ר גדי גבריהו, יו"ר פורום "תג מאיר"

נגד

המשיבים: 1. מפקד מחוז ירושלים במשטרת ישראל
2. משטרת ישראל
3. עמותת עם כלביא
4. עיריית ירושלים

תאריך הישיבה: כ"ב באייר התשע"ה (11.05.2015)

בשם העותרים: עו"ד איתי מק
בשם המשיבים 1-2: עו"ד אבינעם סגל-אלעד
בשם המשיבה 3: עו"ד שמואל קספר
בשם המשיבה 4: עו"ד דני ליבמן

פסק-דין

המשנה לנשיאה א' רובינשטיין:

א. עתירה זו מסבה עצמה כלפי תהלוכת "מצעד הדגלים" הנערכת ביום ירושלים (כ"ח באייר), בהשראה משכבר הימים של הרב צבי יהודה הכהן קוק ע"ה ותלמידיו, וכיום – כנמסר לנו – עומד בראשה הרב חיים דרוקמן יבל"א. התהלוכה עומדת לעבור, בין השאר, ברח' הגיא ברובע המוסלמי, משער שכם לעבר הכותל המערבי. לטענת העותרים, נסיון העבר מוכיח כי במעבר ברובע המוסלמי נוצרים גילויי אלימות מילולית ופיסית וגזענות של מי מן הצועדים כלפי מוסלמים, וכן נגרמת פגיעה לתושבי הרובע המוסלמי הנתקלים בקשיי מעבר, ונאלצים לסגור את עסקיהם בעת התהלוכה. נטען גם לאזלת יד הרשויות בטיפול במאיימים על ערבים, כגון בקריאות "מוות לערבים". על כן מבקשת העתירה למנוע את המעבר ברובע המוסלמי. צורפה לעתירה קלטת שבה תועדו גילויי אלימות מילולית מן העבר, ואכן היה קשה לצפות בה.

ב. מטעם המשיבה 3, עמותה המארגנת את התהלוכה, נמסר כי היא מתנגדת לכל גילויי אלימות ותומכת באכיפה כנגד עבריינים, וכי הרבנים המנהיגים אותה עומדים בקשר עם המשטרה לצורך הדבר. נטען, גם כי לתהלוכה מצטרפים לעתים אנשי שוליים שדרכם אינה מקובלת על מארגניה, והם מבקשים אכיפה נגדם.

ג. מטעם משיב 1-2 שמענו, בנוסף לנציג הפרקליטות, גם את מפקד מחוז ירושלים של משטרת ישראל. נמסר לנו כי המשטרה נערכת לתהלוכה באופן נמרץ ואינטנסיבי הן מבחינת מספר השוטרים, הן בהיערכות מבצעית לכל תרחיש, הן לתיעוד מצולם של התרחשויות והן לאכיפה כנגד אלימות פיסית, מילולית וונדליזם. נאמר גם, כי נערכו פגישות עם הרבנים שבהנהגת התהלוכה לקריאה משותפת נגד אלימות. נמסר עוד, כי תושבי הרובע המוסלמי יוכלו לעבור בעת התהלוכה לבתיהם.

ד. שאלנו ספציפית לגבי מניעת כניסה לרובע המוסלמי מאנשים שעל פי מידע עלולים לגרום פרובוקציות ואלימות, ונמסר כי כניסתם של מי שיהיו ידועים ככאלה עשויה להימנע בהתאם להתנהגות ספציפית ועל פי הנסיבות, אף כי אין ביטחון שיזהו את כולם. אשר לאכיפה, דעתנו לא היתה נוחה מכך שהגם שנמסרו נתונים על עיכוב מתפרעים לחקירה או מעצרים בשנים עברו, לא ניתן כל מידע על כתבי אישום. לעניין זה הובטח מפי מפקד המחוז והפרקליטות במבט לעתיד, כי ייעשה מאמץ מוגבר לאכיפה.

ה. לא בלב קל איננו נעתרים לעתירה. יש מקום לאפס סובלנות כלפי מתפרעים אלימים, מילולית או פיסית, יהיו אשר יהיו. אכן, תפקידה של המשטרה מורכב וקשה בעיר מורכבת וקשה כירושלים, הכוללת אלימות מכיוונים שונים שלא זה המקום לפרטם – אך במקרה הספציפי אין מחלוקת בין כל הצדדים לעתירה, כי אלימות מכל סוג יש למנוע, וגם לאכוף כנגדה אם אירעה. לטעמנו אותה קריאה משותפת למשטרה ולרבנים מארגני התהלוכה, צריך שתכלול אמירה ברורה ושאינה משתמעת לשתי פנים נגד אלימות מילולית וגזענות, לרבות "מוות לערבים" שהיא חזיה ברורה של הקו האדום הפלילי, ונגד אלימות פיסית וונדליזם, לרבות קריאת אכיפה פלילית; וגם נחוצים צעדים בעולם הישיבות המשתתפות כלפי מי מתלמידיהן שחלילה ינהג שלא כראוי, ואיננו כמובן מטילים דופי באיש בהקשר זה, אלא מתייחסים לסיטואציה הכוללת ולעשבים שוטים אפשריים. כמובן גם אם המדובר בעיקר במי שאינם מן הישיבות המשתתפות, והם מצטרפים לתהלוכה ועוברים עבירות – ייקוב לגבי כולם הדין את ההר, ואכיפה תהא במקומה באופן ברור וללא פשרה.

ו. ראוי שלכל האמור יינתן ביטוי על-ידי המשטרה והמארגנים מראש גם בתקשורת ובאינטרנט, בחינת "ראו הוזהרתם". אנו מקוים כי התהלוכה תעבור בשלום, ולקחים שיופקו יילמדו לשנה הבאה בקביעת המסלול.

ז. בנתון לכך, וכאמור, איננו נעתרים לעתירה.

ניתן במעמד הצדדים היום, כ"ב באייר התשע"ה (11.5.2015).

ש ו פ ט ת

ש ו פ ט

המשנה לנשיאה